

ZARZĄDZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 21 kwietnia 1983 r.

w sprawie zasad i warunków gromadzenia przez ludność środków własnych na oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych.

Na podstawie art. 19 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 7, poz. 56) oraz § 7 ust. 1 uchwały nr 268 Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1982 r. w sprawie zasad realizacji i finansowania budownictwa mieszkaniowego (Monitor Polski z 1983 r. Nr 4, poz. 24) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na wystawianych przez Narodowy Bank Polski — powszechne kasy oszczędności i banki spółdzielcze oszczędnościowych książeczkach mieszkaniowych, zwanych dalej „książeczkami mieszkaniowymi”, gromadzone są środki pieniężne ludności przeznaczone na finansowanie budownictwa mieszkaniowego.

- 1) spółdzielczego wielorodzinnego oraz jednorodzinnego,
- 2) indywidualnego, obejmującego budowę domów jednorodzinnych, lokali w małych domach mieszkalnych i w domach wielomieszkaniowych.

§ 2. Na książeczkach mieszkaniowych gromadzone są środki pieniężne ludności na wkład mieszkaniowy lub budowlany do spółdzielni mieszkaniowej albo na wkład własny na budowę domu jednorodzinnego, lokalu w małym domu mieszkalnym lub w domu wielomieszkaniowym.

§ 3. Książeczki mieszkaniowe są wystawiane dla osób fizycznych na ich wniosek lub na wniosek innych osób fizycznych albo osób prawnych, deklarujących udział w gromadzeniu środków na rzecz właściciela książeczki.

§ 4. Książeczki mieszkaniowe są wystawiane na podstawie deklaracji określającej.

- 1) formę budownictwa mieszkaniowego,
- 2) okres systematycznego oszczędzania,
- 3) wysokość wpłat miesięcznych.

§ 5. Systematyczne oszczędzanie na książeczkach mieszkaniowych może być realizowane przez okresy nie krótsze niż pięć albo dziesięć lat, w zależności od zadeklarowanej wysokości wpłat miesięcznych.

§ 6. 1. Minimalna wysokość wpłat miesięcznych wynosi dla oszczędzających na:

- 1) wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany na mieszkanie spółdzielcze w budynku wielorodzinnym 1000 zł przez okres nie krótszy niż pięć lat albo 500 zł przez okres nie krótszy niż dziesięć lat,
- 2) wkład budowlany lub wkład własny na budowę domu jednorodzinnego, lokalu w małym domu miesz-

kalnym lub w domu wielomieszkaniowym 5000 zł przez okres nie krótszy niż pięć lat albo 2500 zł przez okres nie krótszy niż dziesięć lat.

2. Wpłaty mogą być wnoszone na kolejne miesiące przyszłe.

3. Wpłatę stanowiącą wielokrotność minimalnej wpłaty zadeklarowanej zalicza się na odpowiadającą jej liczbę miesięcy.

§ 7. Przerwa w systematycznym oszczędzaniu powoduje przedłużenie zadeklarowanego okresu oszczędzania o odpowiednią liczbę miesięcy.

§ 8. Właściciel książeczki mieszkaniowej lub inne osoby fizyczne bądź osoby prawne gromadzące wkład mogą dokonać zmiany wybranej formy budownictwa lub długości zadeklarowanego okresu oszczędzania na inne, z zachowaniem ciągłości okresu oszczędzania.

§ 9. 1. Wkłady zgromadzone na książeczkach mieszkaniowych są objęte gwarancją realnej wartości wkładów.

2. Gwarancja, o której mowa w ust. 1, odnosi się do wysokości nie przekraczającej kosztów budowy:

- 1) 55 m² powierzchni użytkowej mieszkania spółdzielczego w domu wielorodzinnym,
- 2) 170 m² powierzchni całkowitej domu jednorodzinnego,
- 3) 70 m² powierzchni użytkowej lokalu w małym domu mieszkalnym oraz w domu wielomieszkaniowym

3. Gwarancja realnej wartości wkładu jest realizowana w formie premii gwarancyjnej w razie wzrostu ceny 1 m² powierzchni użytkowej oraz ceny 1 m² powierzchni całkowitej, przekraczającego wysokość oprocentowania wkładów.

§ 10. 1. Wkłady na książeczkach mieszkaniowych gromadzone systematycznie przez okres nie krótszy niż pięć lat, z zachowaniem warunków określonych w § 5 i 6 ust. 1, podlegają oprocentowaniu w wysokości 15% w stosunku rocznym.

2. Wkłady podjęte z książeczki mieszkaniowej przez właściciela albo przelane na rachunek bankowy spółdzielni mieszkaniowej lub na rachunek kredytowy oszczędzającego przed upływem 5-letniego okresu oszczędzania podlegają oprocentowaniu w wysokości oprocentowania wkładów płatnych na każde żądanie.

3. Wypłata odsetek za cały okres oszczędzania następuje przy likwidacji książeczki mieszkaniowej.

4. Wkłady przelewane na rachunek bankowy spółdzielni mieszkaniowej podlegają dodatkowemu oprocentowaniu na rzecz spółdzielni w wysokości 1,5% w stosunku rocznym na finansowanie jej działalności społeczno-wychowawczej.

§ 11. W celu obliczania premii gwarancyjnej Minister do Spraw Cen po upływie roku kalendarzowego, nie później niż do 31 marca roku następnego, ustala cenę 1 m² powierzchni użytkowej oraz cenę 1 m² powierzchni całkowitej za poprzedni rok.

§ 12. 1. Premię gwarancyjną stosuje się, gdy cena 1 m² powierzchni użytkowej oraz cena 1 m² powierzchni całkowitej, ustalone zgodnie z § 11, w roku zadysponowania wkładem są wyższe od cen obowiązujących w poszczególnych latach gromadzenia wkładu na książeczce mieszkaniowej, a procentowy wzrost cen przekracza wysokość stopy oprocentowania wkładów.

2. Premię gwarancyjną oblicza się od sumy wkładu na książeczce mieszkaniowej w poszczególnych latach na podstawie procentowego wzrostu ceny 1 m² powierzchni użytkowej lub powierzchni całkowitej w roku zadysponowania wkładem w stosunku do cen obowiązujących w tych latach. Jeżeli wskaźnik wzrostu cen okaże się wyższy niż stopa oprocentowania wkładów, obniża się go o tę stopę oprocentowania.

3. Warunkiem uzyskania premii gwarancyjnej jest gromadzenie wkładu przez okres nie krótszy niż 5 lat i jego wykorzystanie na udział w budownictwie mieszkaniowym w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych właściciela książeczki.

4. Premię gwarancyjną dopisuje się do wkładu przy likwidacji książeczki mieszkaniowej.

§ 13. 1. Narodowy Bank Polski — powszechne kasy oszczędności lub banki spółdzielcze na wniosek oszczędzającego dokonują przelewu pełnej kwoty wkładu znajdującego się na książeczce mieszkaniowej wraz z premią gwarancyjną i należnymi odsetkami na rachunek bankowy spółdzielni mieszkaniowej lub na rachunek kredytowy oszczędzającego na budownictwo indywidualne.

2. Kwoty przewyższające wysokość wkładów na mieszkanie spółdzielcze wymaganych przez spółdzielnię mieszkaniową będą zaliczane na zmniejszenie wysokości czynszu miesięcznego lub na pokrycie tego czynszu za pierwsze miesiące albo na koszty dodatkowego wyposażenia mieszkania.

§ 14. Zgromadzony wkład przeznaczony na cele budownictwa mieszkaniowego, realizowanego bez pomocy kredytowej Państwa może być podjęty w gotówce wraz z należnymi odsetkami, jednakże przyznanie premii gwarancyjnej jest uzależnione od stwierdzenia przez bank zaawansowania budowy co najmniej, w 20% wartości kosztorysowej budowy.

§ 15. W razie rezygnacji z mieszkania albo odstąpienia od budowy przelany wkład może być wycofany, jednakże członek spółdzielni mieszkaniowej może tego dokonać tylko w uzgodnieniu ze spółdzielnią. W takich wypadkach premia gwarancyjna podlega zwrotowi do banku.

§ 16. Okres gromadzenia wkładu na książeczce mieszkaniowej zalicza się w razie śmierci właściciela książeczki jego współmałżonkowi lub innemu członkowi rodziny, który stosownie do przepisów prawa spadkowego stał się właścicielem tego wkładu i który gromadzi nadal wkład na warunkach ustalonych w zarządzeniu.

§ 17. 1. W odniesieniu do książeczek mieszkaniowych, wystawionych w okresie do 31 grudnia 1982 r., stosuje się do 31 grudnia 1987 r. zasady ustalone w uchwale nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 maja 1965 r. w sprawie dalszego rozwoju oszczędzania na mieszkaniowych książeczkach oszczędnościowych powszechnych kas oszczędności (Monitor Polski z 1965 r. Nr 27, poz. 136, z 1971 r. Nr 60, poz. 400, z 1975 r. Nr 35, poz. 212, z 1976 r. Nr 43, poz. 214, z 1981 r. Nr 19, poz. 169 i Nr 31, poz. 281).

2. Do dnia 31 grudnia 1987 r. wkłady oszczędnościowe gromadzone na studenckich książeczkach mieszkaniowych podlegają premiowaniu przez planowy okres studiów w wysokości 100 zł od każdej systematycznie wnoszonej wpłaty, nie niższej niż 100 zł miesięcznie, niezależnie od okresu oszczędzania. Premia może być przyznana, jeżeli środki pieniężne zgromadzone na książeczce studenckiej zostaną przeznaczone na wkład członkowski do spółdzielni mieszkaniowej, a w razie gdy w miejscu zatrudnienia studenta nie jest realizowane spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe — na budowę lub kupno od Państwa domu jednorodzinnego lub mieszkania; w pozostałym zakresie do tych książeczek stosuje się przepisy uchwały nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 maja 1965 r., o której mowa w ust. 1.

3. W odniesieniu do budowlanych książeczek oszczędnościowych spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, wystawionych do 31 grudnia 1982 r., stosuje się do 31 grudnia 1987 r. zasady ustalone w uchwale nr 363 Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 r. w sprawie celowego oszczędzania na budowlanych książeczkach oszczędnościowych spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych (Monitor Polski z 1964 r. Nr 85, poz. 399, z 1971 r. Nr 44, poz. 279 i z 1973 r. Nr 27, poz. 167).

4. Właściciele wkładów, o których mowa w ust. 1 i 2, zachowują prawo do:

- 1) oprocentowania wkładów w wysokości oprocentowania wkładów płatnych na każde żądanie,
- 2) premii za systematyczne oszczędzanie od dnia wystawienia książeczki oszczędnościowej do dnia likwidacji wkładu, nie później jednak niż do 31 grudnia 1987 r.,
- 3) premii gwarancyjnej.

5. Właściciele wkładów, o których mowa w ust. 3, zachowują prawo do:

- 1) oprocentowania wkładów w wysokości oprocentowania wkładów płatnych na każde żądanie,
- 2) premii gwarancyjnej.

§ 18. 1. W okresie do 31 grudnia 1987 r. właściciele książeczek mieszkaniowych i budowlanych wystawionych w okresie do 31 grudnia 1982 r. mogą składać deklaracje przystąpienia do systematycznego oszczędzania na zasadach przewidzianych w niniejszym zarządzeniu i wnosić wpłaty w wysokościach właściwych dla wybranej formy budownictwa i długości okresu oszczędzania.

2. Do zadeklarowanego okresu oszczędzania zalicza się taki okres oszczędzania na dotychczasowych warunkach, jaki wynika z podzielenia kwoty wkładu zgroma-

zonego w miesiącu złożenia deklaracji przez wysokość zadeklarowanych wpłat miesięcznych.

3. Wkłady na książeczkach mieszkaniowych wystawionych do 31 grudnia 1982 r., których właściciele nie zadeklarują do 31 grudnia 1987 r. przystąpienia do oszczędzania na zasadach określonych w niniejszym zarządze-

niu, stają się wkładami oszczędnościowymi umiejscowionymi, płatnymi na każde żądanie.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *S. Majewski*